

Sockenplan

Småstugeidén fick snabbt genomslagskraft. Här firas uppförandet av den 1 000:e stugan år 1931 som kom att hamna i Enskedefältets småstugeområde. Foto Svenska Dagbladet. Stockholms stadsmuseum.

Stockholms planer på en trädgårdsstad började ta form och blev Sverklighet för första gången i Gamla Enskede. I planarbetet lät arkitekten Per Olof Hallman sig påverkas av den gamla svenska småstaden. Dess smala, slingrande gator, lummiga trädgårdar och anspråkslösa bebyggelse var för många sinnebilden för trivsel och gemenskap. Hallmans förslag till stadsplan för Enskede var färdigt 1907. Tomterna uppläts av staden med tomträtt vilket var en nyhet i Stockholm.

I samband med tomträttsupplåtelsen presenterades arkitektutdragen för typhus med kostnadsförslag. Arkitekterna hämtade inspiration från nationella förebilder. Inte sällan var det den röda stugan med vita knutar som arbetades om i ny form. När husen putsades avfärgades de oftast i ljusa kulörer. Den enkla svenska 1700-

talsherrgården med ljus brädfodring var ytterligare en inspirationskälla.

Gamla Enskedes kärna tillkom åren 1908–13. Utbyggnaden fortsatte dock ända fram till 1945, bland annat med det småstugeområde som ligger helt nära Sockenplan. Här byggdes småstugor mellan åren 1931–40, många uppförda efter arkitekten Edvin Engströms typhusritningar.

Efter startskottet för trädgårdsstäderna 1908 följde villa- och senare småstugebebyggelse i en rad nya områden. Enskedefältet byggdes ut med småstugor mellan åren 1930–32. Mer än 400 stugor uppfördes genom självbyggeri. Syftet med småstugeidén var att även familjer med små inkomster genom eget arbete skulle kunna skaffa sig en egen bostad med täppa. På Enskedefältet förekommer fyra olika slags stugor, även dessa uppförda efter typhusritningar. Fasaderna var

klädda med oljemålad träpanel och taken täckta med enkupigt rött lertegel.

På östra sidan om tunnelbanestationen ligger Enskedefältets skola. Skolan ritades av den flitigt anlitate skolhusarkitekten Paul Hedqvist 1933.

Sockenvägen hade tidigare namnet Brännkyrkavägen och planerades att förbinda Brännkyrka sockens olika delar. Sockenplan blev namnet på en utvidgning av denna väg. I mitten av Sockenplans rondell står "Girland", en skulptur i betong av konstnären Graham Stacy.

Tunnelbanestation Sockenplan invigdes 1951.